

ചെക്ക് കളക്ഷൻ നയം

1. ആമുഖം

പണം നൽകല്, സെറ്റില്മെന്റ് സംവിധാനങ്ങളിലെ വന്ന സാങ്കേതിക പുരോഗതിയും പരവർത്തന സംവിധാനങ്ങളിലും പര്യവേഷണത്തിലും വന്ന ഗുണകരമായ മാറ്റങ്ങളും മുന്നിലെ കണ്ടു കണ്ടെടുത്ത 2004 നവംബർ 1 മുതൽ ആറ് ബി ഐ വാണിജ്യ ബാങ്കുകളെ നൽകിയിരുന്ന ഇനിപ്പറയുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങളെ പിന്തുടർത്തിയിട്ടുണ്ട്: i) പരാദേശിക/ ഔദ്യോഗിക ചെക്കുകളെ വളരെ വേഗം ക്ലെയിം ചെയ്യുക ii) പരാദേശിക/ ഔദ്യോഗിക ഇൻസ്ട്രുമെന്റുകളുടെ കളക്ഷനുള്ള സമയ പരിധി iii) കളക്ഷൻ വരെയെങ്കിലും നൽകേണ്ട പലിശ. ഈ നിർബന്ധിത മാർഗനിർദ്ദേശങ്ങളെ പിന്തുടർത്തിയതോടെ ചെക്ക് കളക്ഷനിലും മറ്റ് സൗകര്യങ്ങളിലും കൂടുതൽ പര്യാപ്തതയോടെ വിപണി ശക്തികളെ പരവർത്തിക്കാൻ സാധിക്കുമെന്നായിരുന്നു പരീക്ഷിക്കപ്പെട്ടിരുന്നത്. ഞങ്ങളുടെ ഉപഭോക്താക്കളെക്കുറിച്ച് മികച്ച സേവനം നൽകാനും മികച്ച നിലവാരത്തിലുള്ള പരസ്യം കാഴ്ച വയ്ക്കാനുമുള്ള ഞങ്ങളുടെ തുടർച്ചയായ ശ്രമത്തിന്റെ പരിണിതഫലമാണ് ഈ കളക്ഷൻ നയം. ഉപഭോക്താക്കളെക്കുറിച്ച് നൽകുന്ന സേവനം ഏറെ സുതാര്യവും നീതിയുക്തവും ആവുക എന്നതാണ് ഈ നയത്തിന്റെ പിന്നിലെ തത്വം. ഉപഭോക്താക്കളെക്കുറിച്ച് അതിവേഗത്തിലുള്ള കളക്ഷൻ സേവനങ്ങളെ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനു വേണ്ടി സാങ്കേതിക വിദ്യ പരമാവധി ഉപയോഗപ്പെടുത്താൻ ബാങ്ക് പരിജ്ഞാബദ്ധമാണ്. ഇനിപ്പറയുന്ന ഘടകങ്ങളാണ് ഈ പദ്ധതിയിലെ ഉള്ളത്:

ഇന്ത്യയിൽ കളക്ഷൻ കേന്ദ്രങ്ങളിലും വിദേശത്തും പണമാക്കുവാൻ ചെക്കുകളുടെയും മറ്റ് ധന ഉപകരണങ്ങളുടെയും കളക്ഷൻ

ധന ഉപകരണങ്ങളുടെ കളക്ഷൻ സമയക്രമം സംബന്ധിച്ച പരിജ്ഞാപത്രം

ഔദ്യോഗിക ധന ഉപകരണങ്ങളെ പണമാക്കുന്നതിന്റെ സമയപരിധി പാലിക്കാനായി ലഭിക്കില്ലാത്ത പലിശ നൽകുന്നതും സംബന്ധിച്ച നയം

അയയ്ക്കുമ്പോൾ നഷ്ടപ്പെടുത്താൻ പറ്റാത്ത കളക്ഷൻ ഉപകരണങ്ങളെ എങ്ങനെ കൈമാറ്റം ചെയ്യണം എന്നതും സംബന്ധിച്ച നയം.

2. കളക്ഷനുള്ള സംവിധാനങ്ങളെ

2.1: പരാദേശിക ചെക്കുകളെ

പരാദേശികമായി പണം നൽകുവാൻ എല്ലാ ചെക്കുകളും മറ്റ് ധന ഉപകരണങ്ങളും കേന്ദ്രത്തിൽ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന ക്ലിയറിങ്ങ് സംവിധാനം വഴിയാണ് സമർപ്പിക്കുന്നത്. ബ്രാഞ്ച് പരിസരത്ത് കളക്ഷൻ ബോക്സുകളിലും ബ്രാഞ്ച് കൗണ്ടറുകളിലും നിക്ഷേപിക്കുന്ന ചെക്കുകളെ ബ്രാഞ്ച് ബിസിനസ്സ് തുടങ്ങുന്നതിന് ഒരു മണിക്കൂർ മുമ്പു വരെയെങ്കിലും നിക്ഷേപിക്കുകയാണെങ്കിൽ, അതേ ദിവസം തന്നെ ക്ലിയർ ചെയ്യും. കട് ഓഫ് ടൈം കഴിഞ്ഞ് നിക്ഷേപിക്കുന്ന ചെക്കുകളും എ ടി എമ്മുകളിലുൾപ്പെടെ ബാങ്ക് പരിസരത്തിനു പുറത്തുള്ള കളക്ഷൻ ബോക്സിൽ ഇടുന്നവയും പിറ്റേ ദിവസം ക്ലിയർ ചെയ്യാനായി സ്പെഷലൈസ്ഡ്. എന്ററിനാലും ഓരോ സ്ഥലത്തെയും ക്ലിയറിങ്ങ് സമയത്തെ ആധാരമാക്കി നിർദ്ദിഷ്ട കട് ഓഫ് സമയങ്ങളെ ഓരോ ബാങ്കിലും എഴുതി പരിശോധിച്ചിരിക്കുന്നു. ക്ലിയറിങ്ങ് സെറ്റില്മെന്റ് നടക്കുന്ന ഇതേ ദിവസം തന്നെ പണം ഉപഭോക്താവിന്റെ അക്കൗണ്ടിൽ ക്ലെയിം ചെയ്യുക എന്നത് ബാങ്കിന്റെ നയമാണ്. ക്ലിയറിങ്ങ് ഹൗസിലെ ചെക്ക് റിട്ടേണിംഗ് ഷെഡ്യൂൾ പരമാവധി അതരത്തിൽ ക്ലെയിം ചെയ്യുന്ന തുക പിന്തുടർന്ന് അനുവദിക്കുകയും ചെയ്യും. ബാധകമെങ്കിൽ ഉയർന്ന മൂല്യ ക്ലിയറിങ്ങ് (ഒരേ ദിവസത്തെ ക്ലെയിം) ഉപഭോക്താക്കളെക്കുറിച്ച് നൽകും.

കുലിയറീൻ ഹൗസ് ഇല്ലാത്ത കനേദരങ്ങളിൽ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന ബാങ്ക് ബ്രാഞ്ചുകളെ ലോക്കൽ ചെക്കുകളെ അവ എടുത്ത ബാങ്കുകളെക്കുറിച്ചു കണ്ടാണു. നടപടികളെ വശത്തിൽ പൂർത്തിയാക്കാനുള്ള ബാങ്കിന്റെ ശ്രമങ്ങളുടെ ഭാഗമാണിത്.

2.2 ഔട്ട്സോഴ്സിംഗ് ചെക്കുകളെ

ഔട്ട്സോഴ്സിംഗ് കനേദരങ്ങളിലെ മറ്റു ബാങ്കുകളിൽ നിന്നെടുത്ത ചെക്കുകളെ സാധാരണ ഗതിയിൽ ആ കനേദരങ്ങളിലെ ബാങ്കിന്റെ ബ്രാഞ്ചുകളിൽ നിന്നാണ് കളക്ട് ചെയ്യുന്നത്. ബാങ്കിന് അവിടെ ബ്രാഞ്ചില്ലെങ്കിൽ ചെക്ക് എടുത്ത ബാങ്കിലേക്കോ തത്സമയ ബാങ്കുകളിലേക്കോ അയയ്ക്കും. ഇത്തരം കളക്ഷൻ സമ്പ്രദായങ്ങളുള്ള കനേദരങ്ങളിൽ റിസർവ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ നൽകുന്ന ദേശീയ കുലിയറീൻ സമ്പ്രദായം ബാങ്ക് ഉപയോഗിക്കും.

ഔട്ട്സോഴ്സിംഗ് കനേദരങ്ങളിലെ ബാങ്കിന്റെ തന്നെ ബ്രാഞ്ചുകളിലെ ചെക്കുകളെ ബ്രാഞ്ചുകളെക്കുറിച്ചുള്ള സംവിധാനം ഉപയോഗിച്ച് കളക്ട് ചെയ്യും. കനേദരീകൃത പരസസിയുടെ സംവിധാനം ഉപയോഗിച്ച് പരസ്പരം ബന്ധപ്പെടുത്തുന്നതും ഉപഭോക്താക്കളെക്കുറിച്ചു എവിടെയും ബാങ്കിന്റെ സമ്പ്രദായം വാഗ്ദാനം ചെയ്യുന്നതുമായ ബ്രാഞ്ചുകളെ കട് ഓഫ് സമയത്തിനു മുമ്പ് നിക്ഷേപിച്ച് അതിന്റെ തന്നെ ബ്രാഞ്ചുകളിൽ നിന്നെടുത്തതുമായ ഔട്ട്സോഴ്സിംഗ് ധന ഉപകരണങ്ങളെ അതേ ദിവസം തന്നെ ക്രെഡിറ്റ് ചെയ്യും.

2.3 വിദേശ രാജ്കരങ്ങളിൽ മാറാവുന്ന ചെക്കുകളെ

ബാങ്കിന്റെ ബ്രാഞ്ച് പരവർത്തികുന്നത് (അല്ലെങ്കിൽ ഒരു ഉപകനേദരത്തിലൂടെ ബാങ്കിന്റെ പരവർത്തനങ്ങളെ നടത്തുന്നത്) വിദേശ കനേദരങ്ങളിൽ മാറാവുന്ന ചെക്കുകളെ ആ ഓഫീസിലൂടെ സ്വീകരിക്കും. തത്സമയ ബാങ്കുകളുള്ള രാജ്യങ്ങളിലും കനേദരങ്ങളിലും അവയുടെ സമ്പ്രദായം ഉപയോഗപ്പെടുത്തും. ബാങ്കിനോ തത്സമയ ബാങ്കിനോ നരീട് സാന്നിധ്യമില്ലാത്ത കനേദരങ്ങളിലെ വിദേശ ബാങ്കുകളിൽ മാറാവുന്ന ചെക്കുകളെ തത്സമയ ബാങ്കുകളിൽ ബാങ്കിനുള്ള നോട്ട്സരോ അക്കൗണ്ടിലേക്ക് പണം ക്രെഡിറ്റ് ചെയ്യണമെന്ന നിർദ്ദേശത്തോടെ നരീട് പണം നൽകുന്ന ബാങ്കിന് അയച്ചു കൊടുക്കും.

ചില പരധാന കറൻസികളുടെ കൂളിൻ കാലാവധി ഇനി പറയുന്നു.

കൂളിൻ കാലയളവിലെ ദിവസങ്ങളെ		
കറൻസി		കൂളിൻ കാലയളവ്- പരവർത്തി ദിനങ്ങളെ
യു എസ് ഡി	ന്യൂയോർക്ക്	6
യു എസ് ഡി	ന്യൂയോർക്കിലല്ലാത്ത കുലിയറീൻ	14
ജി ബി പി		10
യൂറോ		10
എ ഇ ഡി		8
എസ് ജി ഡി		21
സി എ ഡി		21
എക്സചേഞ്ച് നിരക്ക്- കൂളിൻ കാലയളവിനു ശേഷം ക്രെഡിറ്റ് തീയതിയിലെ ബാധകമായ നിരക്ക്.		

2.4 ഔട്ട്സോഴ്സ്/ ലഭ്യമാകാൻ ചെലവുകൾ ഉണ്ടായാൽ മറ്റ് ധന ഉപകരണങ്ങളുടെയും ഉടനടിയുള്ള കർഡിൻ

ബാങ്ക്യമായി നൽകുന്ന ഇടപാടും ആലോചിച്ചുപിടിച്ച ഉപഭോക്താക്കളുടെ കളക്ഷൻ ഉപകരണങ്ങളെ ഉടനടിയ്ക്കുന്ന കർഡിൻ ചെയ്യും. ബാങ്കാധിപതിയായ ക്ലിയറിന്റെ ഹൗസുകൾ ഇല്ലാത്ത കൺട്രിബ്യൂട്ടർമാർ ലഭ്യമാകാൻ ചെലവുകൾ വേണ്ട കർഡിൻ ചെയ്യും. നന്നായി നടക്കുന്ന അക്കൗണ്ടുകളിൽ 15,000 രൂപ വരെയുള്ള ഔട്ട്സോഴ്സ് ചെലവുകളും ധനോപകരണങ്ങളും ഉടനടിയ്ക്കുന്ന കർഡിൻ ചെയ്തു നൽകും.

ഈ നയത്തിനു കീഴിൽ ഡിമാൻഡ് ഡ്രാഫ്റ്റുകൾ, പലിശ/ ഡിവിഡൻഡ് വാൻഡുകൾ തുടങ്ങിയ മുന്നുകൂടി പണം നൽകുന്ന ഉപകരണങ്ങളെ ചെലവുകൾക്ക് സമാനമായി പരിഗണിക്കപ്പെടും. ബാങ്കിൽ തന്നെ എടുത്തിട്ടുള്ള ഡിവിഡൻഡ്/ ബാങ്ക് ഓഫ് തുടങ്ങിയ മുന്നുകൂടി പണം നൽകിയ ധനോപകരണങ്ങളും ബാങ്ക് ഉടനടിയ്ക്കുന്ന കർഡിൻ ചെയ്യും. കാരണം ഇവയുടെ ഫണ്ട്കൾ ഇതിനകം തന്നെ ബാങ്ക് സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഉടനടി കർഡിൻ നൽകിയ ചെക്ക് എന്തെങ്കിലും കാരണവശാൽ പണമാകാതിരുന്നാൽ ബാങ്കിന് ഫണ്ട് ലഭിക്കാതിരുന്ന കാലയളവിലേക്ക് ഉപഭോക്താവിന്റെ പേര് നിന്ന് പലിശ ഈടാക്കും. ഓരോ ഉപഭോക്താവിനും അനുവദിച്ചിട്ടുള്ള ഓവർഡ്രാഫ്റ്റ് പരിധിക്കനുസരിച്ചായിരിക്കും ഈ നിരക്ക്.

ഈ നയത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യത്തിലേക്കായി, തൃപ്തികരമായി മുന്നോട്ടു പോകുന്ന ഒരു അക്കൗണ്ടിനെ ഇനി പറയും വിധം നിർവ്വചിക്കാം:

എ) ആറു മാസം മുമ്പ് ആരംഭിച്ചതും കെ വൈ സി നിബന്ധനകൾ പാലിക്കുന്നതും

ബി) തൃപ്തികരമായി മുന്നോട്ടു പോകുന്നതും, ഏതെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള ക്രമക്കേടുകളെ ബാങ്കിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽ പെടുത്തിയിട്ടില്ല

സി) ഉടനടി കർഡിൻനായി നൽകിയ ഏതെങ്കിലും ചെക്കോ മറ്റ് ധനോപകരണങ്ങളോ പണമില്ലാത്തതും കാരണം മടങ്ങിയിട്ടില്ല

ഡി) ഉടനടി കർഡിൻനായി നൽകിയ ചെക്കുകളെ മടങ്ങി വന്ന സാഹചര്യങ്ങളിലുൾപ്പെടെ മുന്നുകൂടി നൽകിയ തുക തിരികെ വാങ്ങുന്നതിൽ ബാങ്കിന് ഏതെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള ബുദ്ധിമുട്ട് ഉണ്ടായിട്ടില്ല.

ഓരോ കാലത്തും നിശ്ചയിക്കുന്ന നിരക്കനുസരിച്ച് ചെക്ക് മുല്യത്തിന്മേൽ ഔട്ട് ഓഫ് പേയ്മെന്റ് ചെലവുകളും കമ്മീഷനും ബാങ്ക് ഈടാക്കും. ഇത്തരത്തിൽ ഈടാക്കുന്ന കമ്മീഷൻ ചാർജുകളുടെ പൊതുവായ ഷെഡ്യൂളിൽ പരിശീലിപ്പിക്കുന്നതും.

2.5 പരാദശിക/ ഔട്ട്സോഴ്സ് ചെലവുകൾ വാങ്ങൽ

മുന്നുകൂടി നിശ്ചയിച്ചതനുസരിച്ച് ഉപഭോക്താവ് ക്ലിയർ ചെയ്യാനായി അടച്ച പരാദശിക/ ഔട്ട്സോഴ്സ് ചെലവുകൾ ബാങ്ക് വാങ്ങിയേക്കാം. തൃപ്തികരമായി അക്കൗണ്ട് മുന്നോട്ടു കൊണ്ടു പോകുന്നതിനൊപ്പം തന്നെ ചെക്ക് നൽകിയ ആളുടെ നിലയും ചെക്ക് വാങ്ങുന്നതിൽ ഏറെ പരിധാനമാണ്.

2.6 വശത്തിലുള്ള ക്ലിയറിന്റെ

ഔട്ട്സോഴ്സ് ചെലവുകൾ ക്ലിയർ ചെയ്യുന്നതിലേക്കായി കാലതാമസം ഒഴിവാക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ വശത്തിലുള്ള ക്ലിയറിന്റെ എന്ന ഒരു സംവിധാനം ആർ ബി ഐ

ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ലോക്കല് ക്ലിയറിങ് സംവിധാനത്തിലൂടെ ഔട്ട്സോഴ്സ് ചെക്കുകള് കളക്ട് ചെയ്യുന്നതിനായാണ് സ്പീഡ് ക്ലിയറിങ് എന്ന് വിളിക്കുന്നത്. ചെക്ക് പണമാക്കുന്ന കന്റേറ്ററും ഏതാണ് എന്ന് തിന്നെ അടിസ്ഥാനത്തില് ഔട്ട്സോഴ്സ് ചെക്ക് കളക്ഷന് ഒന്ന് മുതല് രണ്ട് വരെ ആഴ്ച സമയം എടുക്കും. എന്ന് വാല് വശത്തിലുള്ള ക്ലിയറിങ് വഴി ഈ സമയം രണ്ട് മുതല് മൂന്ന് വരെ പരവൃത്തി ദിവസങ്ങളായി കുറയ്ക്കാന് സാധിക്കും.

ആര് ബി ഐ നല്കുന്ന വശത്തിലുള്ള ക്ലിയറിങ് സൗകര്യത്തിനു കീഴില് ഇപ്പോള് 66 കന്റേറ്ററുകളുണ്ട്. 10, 11, 12 എന്ന് ഇടപാടു കോഡുകളുള്ളതും സി ബി എസ്- പര്യാപ്തമായ ബാങ്കുകളില് നിന്ന് ട്രെസ്കുന്നതുമായ ചെക്കുകള് വശത്തിലുള്ള ക്ലിയറിങ്ങിന് അര്ഹമാണ്. പല ഓഡറുകള്, ഡിമാന്ഡ് ഡ്രാഫ്റ്റുകള്, സർക്കാരിന്റെ ധനോപകരണങ്ങളും, വശത്തിലുള്ള ക്ലിയറിങ് സംവിധാനത്തിന്റെ ഭാഗമല്ലാത്ത ബാങ്കിലോ ബാങ്കുകളിലോ എടുത്ത ചെക്കുകള് എന്ന് വശത്തില് ക്ലിയർ ചെയ്യാൻ അർഹമല്ല. ഔട്ട്സോഴ്സ് ചെക്കുകള് എവിടെയാണോ നിക്ഷേപിച്ചത്, അതേ ബ്രാഞ്ചില് തന്നെ അത് ക്ലിയർ ചെയ്യാം എന്ന് താണ് പുതിയ ക്ലിയറിങ് സംവിധാനത്തിന്റെ ഗുണം. അതായത്, ചെക്ക് നല്കിയ ആളുടെ അക്കൗണ്ട് എവിടെയാണോ, ആ ബാങ്കിലേക്ക് ചെക്ക് അയക്കേണ്ട ആവശ്യം വരില്ല.

സ്പീഡ് ക്ലിയറിങ് കന്റേറ്ററുകളുടെ പട്ടികയും ഇതില് പങ്കാളിത്തമുള്ള ബാങ്ക് ബ്രാഞ്ചുകളുടെ വിവരങ്ങളും ആര് ബി ഐ സെറ്റ് ലഭ്യമാണ്.

3. ലോക്കല്/ ഔട്ട്സോഴ്സ് ചെക്കുകളും ധനോപകരണങ്ങളും കളക്ട് ചെയ്യാനുള്ള സമയപരിധി

ക്ലിയറിങ്ങിനു നല്കിയിട്ടുള്ള ലോക്കല് ചെക്കുകളുടെ കാര്യത്തില് ഫണ്ട് സെറ്റ് ചെയ്യുന്ന അതേ തീയതിയില് തന്നെ ക്ലെയിർ നല്കും. പരാബല്യത്തിലുള്ള റിട്ടണ് ക്ലിയറിങ് സംവിധാനങ്ങളെക്കുറിച്ചു സത്യമായി ഉപഭോക്താവിന് പണം പിന്വലിക്കുകയുമാകാം.

ഹൈ വാല്യൂ ക്ലിയറിങ്ങിനായി നല്കിയ ചെക്കുകളും ധനോപകരണങ്ങളും (കുറഞ്ഞത് 1 ലക്ഷം രൂപ അല്ലെങ്കില് ലോക്കല് ക്ലിയറിംഗ് ഹൗസ് നിശ്ചയിച്ച തുക) അതേ ദിവസം തന്നെ ക്ലെയിർ ചെയ്യും (ഹൈ വാല്യൂ/ സെയിം ഡേ ക്ലിയറിങ് സംവിധാനം ഉള്ള പ്ലേസ്മെന്റുകളില് മാത്രം).

രാജ്യത്തിനകത്തേ മറ്റ് കന്റേറ്ററുകളിലേക്ക് അയച്ച ചെക്കുകളെക്കുറിച്ചും മറ്റ് സാമ്പത്തികോപകരണങ്ങളെക്കുറിച്ചും ഇനിപ്പറയുന്ന വ്യവസ്ഥകള് ബാധകമായിരിക്കും:

എ) ഏത് ബാങ്ക് ബ്രാഞ്ചുകളില് നിക്ഷേപിച്ചതും എന്ന് സംസ്ഥാന തലസ്ഥാനങ്ങളില് മാറാവുന്നതുമായ ഔട്ട്സോഴ്സ് ചെക്കുകള് പരമാവധി 7 ദിവസം കൗണ്ട് ക്ലെയിർ ചെയ്യും. നിക്ഷേപിക്കുന്ന സ്ഥലത്തെയും ചെക്ക് മാറുന്ന സ്ഥലത്തെയും അവധി ദിവസങ്ങളെ ഒഴിവാക്കിയാണ് ഈ 7 ദിവസം കണക്കു കൂട്ടുക.

ബി) പരധാനപ്പടെ നഗരങ്ങളില് (ഈ പട്ടിക ബാങ്ക് ഇടയ്ക്കിടെ പുതുക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കും) എടുത്ത ചെക്കുകള് നിക്ഷേപേതീയതിയുടെ 10 ദിവസങ്ങളെക്കുറിച്ചില് ക്ലെയിർ ആകും. നിക്ഷേപിക്കുന്ന സ്ഥലത്തെയും ചെക്ക് മാറുന്ന സ്ഥലത്തെയും അവധി ദിവസങ്ങളെ ഒഴിവാക്കിയാണ് ഈ 10 ദിവസം കണക്കു കൂട്ടുക.

സി) മലേപ്റ്ററൈ കന്റേറ്ററുകളില് നിന്ന് ലഭിക്കാത്ത എടുത്ത ചെക്കുകള് നിക്ഷേപേതീയതിക്ക് 14 ദിവസങ്ങളെക്കുറിച്ചില് ക്ലെയിർ ആകും. നിക്ഷേപിക്കുന്ന സ്ഥലത്തെയും ചെക്ക് മാറുന്ന സ്ഥലത്തെയും അവധി ദിവസങ്ങളെ ഒഴിവാക്കിയാണ് ഈ ദിവസങ്ങളെ കണക്കു കൂട്ടുക.

ചെ്കുകള് വഗം കരഡിറ്റ് ആകന് ആവശ്യമായ എല്ലാ നടപടികളും ബാങ്ക് സ്വീകരിക്കും. അതുകൊണ്ടു തന്നെ ഏതെങ്കിലും സാഹചര്യത്തില് ചെ്കുകള് കരഡിറ്റ് ആകുന്നതു വകെയാല് അതു പതിവു കാര്യാലണെന്തു കരുതേണ്ടതില്. ഓരോ ചെ്കിന്റെ കാര്യാലും വ്യത്യസ്തമായിരിക്കും. ബാങ്കിന്റെ ഏജന്റുകള് ചെ്കോ ചെ്കുകളോ ക്ലിയറിങ് ബാങ്കിന് കമൊറിക്കഴിഞ്ഞാല് ആര് ബി ഐ നിര്ദ്ദേശ പരകാരം അത് ക്ലിയര് ചെയ്യേണ്ട ഉത്തരവാദിത്വം ആ ബാങ്കിനാണ്. ക്ലിയര് ചെയ്യേണ്ട ബാങ്കിന്റെ ഭാഗത്തു നിന്ന് ക്ലിയറിങ് വകെയാല് അത്തരം കസേകളില് പലിശ ലഭിക്കാനുള്ള യോഗ്യത കൊടാക് ബാങ്ക് നിശ്ചയിക്കും.

വിദേശ രാജ്യങ്ങളില് നിന്നുടൊത്ത ചെ്കുകള് കളക്ഷനായി 'ഏറ്റവും മികച്ച ശ്രമ'ത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തില് സ്വീകരിക്കും. തത്സമയ ബാങ്കുമായി ഏതെങ്കിലും പരതയകേ കളക്ഷന് കരാറില് കൊടാക് ബാങ്ക് ഏര്പ്പെട്ടിട്സുണ്ടെങ്കില് അതതു രാജ്യങ്ങളിലെ കൂളിങ് കാലയളവ് കണക്കിലൊത്ത ശഷം തത്സമയ ബാങ്കുമായി ചരേന് കൊടാക് ബാങ്കിന്റെ നോസ്ട്രോ അക്കൗണ്ടിലകേക് പണം കരഡിറ്റ് ആയാല് ചെ്ക് നിക്ഷപേിച്ച് വ്യക്തിയുടെ അക്കൗണ്ടിലകേക് പണം കരഡിറ്റ് ചെയ്യും.

4. ലോക്കല്/ ഔട്സര്ഷേന് ചെ്കുകളുടെ കളക്ഷന് വകെയാല് പലിശ നല്കല്: ബാങ്കിന്റെ കളക്ഷന് നയം അനുസരിച്ച് മുകളില് (പോയിന്റ് 3) പറഞ്ഞ സമയത്തകേകാള് കൂടുതല് സമയം പണം കരഡിറ്റ് ആകന് വേണ്ടി വന്നാല് ഉപഭോക്താവിന് ബാങ്ക് പലിശ നല്കും. ഈ പലിശ എല്ലാത്തരത്തിലുള്ള അക്കൗണ്ടുകള്കും എല്ലാത്തരം ഉപഭോക്താക്കള്കും ലഭിക്കും.

പോയിന്റ് 3-ല് സൂചിപ്പിച്ച്തിലും വകെയാണ് ചെ്ക് കളക്ഷന് ആയി കരഡിറ്റ്കുന്നതെങ്കില് ഇനിപ്പറയുന്ന നിരക്കില് പലിശ ലഭിക്കും:

എ) ലോക്കല്/ ഔട്സര്ഷേന് ചെ്കുകള് കളക്ട് ചെയ്യുന്നതിന് (പോയിന്റ് 3)-ല് സൂചിപ്പിച്ച്തി സമയത്തിനപ്പുറം വകെയാലുള്ള സവേിങ്സ് ബാങ്ക് നിരക്കുകള്:

ബി) 45 ദിവസത്തില് കൂടുതല് വകെയാല് ആ കാലയളവിന് ടം ഡപ്പോസിറ്റ് ബാധരമായ നിരക്കില് പലിശ നല്കും.

സി) അസാധാരണമായ കാലതാമസം, അതായത് 90 ദിവസത്തില് കൂടുതല്, ഉണ്ടായാല് ടം ഡപ്പോസിറ്റ് നിരക്കിനകേകാള് 2% കൂടുതല് പലിശ നല്കും.

ഡി) ചെ്ക് കളക്ഷന് ആയ ശഷമുള്ള തുക ഉപഭോക്താവിന്റെ ഓവര്ഡ്രാഫ്റ്റ്/ ലോണ് അക്കൗണ്ടിലകേകാണ് കരഡിറ്റ് ആകേണ്ടിയിരുന്നതെങ്കില് ലോണ് അക്കൗണ്ടിന് ബാധകമായ നിരക്കിലായിരിക്കും പലിശ ലഭിക്കുന്നത്. അസാധാരണമായ കാലതാമസം ഉണ്ടായാല് ലോണ് അക്കൗണ്ട് നിരക്കിനകേകാള് 2 ശതമാനം കൂടുതല് പലിശ നല്കും.

ഇന്ത്യയ്കകത്ത് കളക്ഷനയച്ച് ചെ്കുകള്കു മാര്മമേ മലേപ്പറഞ്ഞ പലിശ ലഭിക്കു എന്ന് പരതയകേ ശര്ധിക്കുക.

5. ക്ലിയറിങ്ങിനിടയില് നഷ്ടപ്പെട് ചെ്കുകള്/ ധന ഉപകരണങ്ങള്/ ക്ലിയറിങ് പരകരിയയിലോ ബാങ്കിന്റെ ബ്രാഞ്ച്ില് നല്കുപ്പോഴോ പണമാകാത്ത ചെ്കുകള്

കളക്ഷനായി സ്വീകരിച്ച് ഒരു ചെ്ക് ഇടപാടിനിടയില് അല്ലെങ്കില് പയേിങ് ബാങ്കിന്റെ ബ്രാഞ്ച്ില് നഷ്ടപ്പെട്തു പഭാവുകയാണെങ്കില് ബാങ്ക് അക്കാര്യം ഉടനെ അക്കൗണ്ടുടമയെ അറിയിക്കും. അക്കൗണ്ടുടമയ്ക് ചെ്ക് നല്കിയ വ്യക്തിയെ ഇക്കാര്യം അറിയിക്കാനും ചെ്കിന് പണം നല്കുന്നത് നിര്ത്താന് ആവശ്യപ്പെടാനും സാധിക്കും. മാര്മമല് നഷ്ടപ്പെട് ചെ്കുകളോ

സാമ്പത്തിക ഉപകരണങ്ങളോ ക്റഡിറ്റ് ആകാത്തതു കാരണം അദ്ദേഹം/ അവർ നൽകിയ ചെക്കുകൾ പണമാകാതെ പോകുന്നുണ്ടോ എന്ന്റുപ്വാക്കാനും അക്കൗണ്ടുടമയ്ക്ക് ആവശ്യപ്പടാം. ചെക്ക് നൽകിയ വ്യാക്തിയില് നിന്ന് ഒരു ഡ്യൂപ്ലിക്കേറ്റ് ചെക്ക് വാങ്ങാൻ ബാങ്ക് എല്ല്യാ സഹായവും നല്കും. ചെക്ക് ബാങ്കിന്റെ പക്കല് നിന്നാണ് നഷ്ടപ്പടേടതെങ്കില് പണമിടപാടു നിര്ത്തുന്ന കാര്യം രവേപ്പടുത്തുന്നതു സംബന്ധിച്ച് ചാര്ജുകള് ബാങ്ക് വഹിക്കും.

ഉപഭോക്താവ് കളക്ഷനായി നൽകിയ ചെക്ക് പണമാകാതെ മടങ്ങിയാല് ബാങ്കിന്റെ രവേകളിലുള്ള ഉപഭോക്താവിന്റെ വിലാസത്തില് ചെക്ക് അയച്ച്ച്ചു ക്കാടുകുകും. ജനറല് ഷഡ്ഡുള് ഓഫ് ചാര്ജസില് നിര്വച്ച്ചിരിക്കുന്നതു പ്റകാരം ചെക്ക് റിട്ടണ് ചാര്ജുകള് ഈടാക്കുകയും ചെയ്തും.

ഇനിപ്പറയുന്ന രീതിയില് ചെക്കുകളോ ധനോപകരണങ്ങളോ നഷ്ടപ്പടുകയാണെങ്കില് നഷ്ടപരിഹാര നയം അനുസരിച്ച്ച് ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടുടമയ്ക്ക് നഷ്ടപരിഹാരം നല്കും.

എ) ചെക്ക് നഷ്ടപ്പടേട കാര്യം കളക്ഷന് തീയതി കഴിഞ്ഞാണ് ഉപഭോക്താവിനെ അറിയിക്കുന്നതെങ്കില് (പോയിന്റ് 3-ല് സൂച്ച്ച്ച്ച്ച്ചതു പോലെ) മുകളില് സൂച്ച്ച്ച്ച്ച്ച നിരക്കില് കളക്ഷന് തീയതി കഴിഞ്ഞുള്ള ദിവസങ്ങളക്ക് പലിശ നല്കും.

ബി) ഡ്യൂപ്ലിക്കേറ്റ് ചെക്ക് നല്കാന് ചില ബാങ്കുകളും സ്ഥാപനങ്ങളും ഒരു ഫീസ് ഈടാക്കുന്നൂണ്. ഇത്തരത്തില് ഈടാക്കുന്ന ന്യായമായ ചാര്ജുകള് അതു സംബന്ധിച്ച് രസീത് ഹാജരാക്കിയാല് ബാങ്ക് തിരിക്കെ നല്കും.

6. തടയാനാകാത്ത കാരണങ്ങളള്

പണം ക്റഡിറ്റ് ആകാന് വക്കുന്നത് മൂന്കൂട്ടി കാനാനാകാത്ത എന്തെങ്കിലും കാരണം ക്കാണടാണെങ്കില് (ആള്ന്തര കലാപം, വിധ്വംസക പ്റവര്ത്തനങ്ങളള്, ത്കാഴിലാളി സമരങ്ങളള്, അപകടങ്ങളള്, തീപിടിത്തം, പ്റകൃതിദൂരന്തങ്ങളള്, യുദ്ധം, ബാങ്കിന്റയോ തത്തുല്യ ബാങ്കുകളുടേയോ സംവിധാനങ്ങളില് തകരാര്, സാധാരണ ആശയവിനിമയ സംവിധാനങ്ങളുടേ അഭാവം എന്നിങ്ങനെ ബാങ്കിന് തടയാനാകാത്ത ചില കാര്യങ്ങളള് നിര്ദ്ദിഷ്ട സവേന മാനദണ്ഡങ്ങളക്കുള്ളില് നിന്നു ക്കാണട് കടമകള് നിര്വഹിക്കുന്നതില് നിന്ന് ബാങ്കിനെ തടയുന്നൂ.

7. ഉടനടി ക്റഡിറ്റ് നല്കിയ ചെക്കുകള് പണമാകാതെ മടങ്ങിയാലത്ത് പലിശ: ബാങ്ക് ഉടനടി ക്റഡിറ്റ് നല്കിയ ചെക്കുകള് പണമാകാതെ മടങ്ങിയാല് ചെക്കിന്റെ മൂല്യം അക്കൗണ്ടില് നിന്ന് കുറയക്കും. എന്ന്ല ഉടനടി ക്റഡിറ്റ് നല്കിയ ദിവസം മുതല് അക്കൗണ്ടില് ക്റമീകരണം നടത്തിയ തീയതി വരെയുള്ള ദിവസങ്ങളക്കായുള്ള പലിശ ഉപഭോക്താവില് നിന്ന് ഈടാക്കില്ല്.

ചെക്ക് തുക സവേിങ്സ് ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടിലാണ് ക്റഡിറ്റ് ആയതെങ്കിലും അത് പിന്വലിച്ച്ച്ല്ല്ല്ല്ല്ല്ല്ല് ചെക്ക് മടങ്ങുകയാണെങ്കില് അത്തരത്തില് ക്റഡിറ്റ് ആയ തുക പലിശയക്ക് അര്ഹമല്ല്. ഒരു ഓവര് ഡ്രാഫ്റ്റ്/ ലോണ് അക്കൗണ്ടിലാണ് തുക ക്റഡിറ്റ് ആകുന്നതെങ്കിലും ബാങ്കിന് ഫണ്ട് അഭാവമുണ്ടാകുന്ന തരത്തില് ചെക്ക് മടങ്ങി വരിക്യാണെങ്കിലും വായ്പാ, ഓവര് ഡ്രാഫ്റ്റ് പലിശ നിരക്കിന് 2% അധിക നിരക്കില് ക്റഡിറ്റ് ആയ തീയതിക്കും ഇടപാട് തള്ളിയ തീയതിക്കും ഇടയിലേ ദിവസങ്ങളക്ക് പലിശ ഈടാക്കും.